

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obžalovaného **Ing. A. D.**, pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné na verejnom zasadnutí konanom 6. mája 2010 v Bratislave prerokoval odvolanie obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica z 24. februára 2010, sp. zn. BB - 3 T 25/2009 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. por. **z r u š u j e** sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sa obžalovaný

Ing. A. D., nar. X. v M., trvale bytom J., okr. H., ženatý, živnostník,

o d s u d z u j e

podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 41 ods. 1, § 36 písm. j/, písm. l/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 39 ods. 1 Tr. zák. **na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov.**

Podľa § 51 ods. 1, ods. 2 s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody **podmienečne odkladá** a **ukladá sa probačný dohľad** nad správaním obžalovaného s určením skúšobnej doby **vo výmere 4 (štyroch) rokov.**

Podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. je obžalovaný Ing. A. D. povinný strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom.

Podľa § 51 ods. 4 písm. g/ Tr. zák. je obžalovaný Ing. A. D. povinný podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu.

Podľa § 56 ods. 1, § 57 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanému **ukladá peňažný trest vo výške 500 eur (päťsto eur).**

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad úmyselného zmarenia výkonu peňažného trestu sa obžalovanému ustanovuje náhradný trest odňatia slobody **vo výmere 2 (dva) mesiace.**

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. sa obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti vykonávať povolanie spojené s výkonom právomoci verejného činiteľa **vo výmere 4 (štyroch) rokov.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 24. februára 2010, sp. zn. BB - 3 T 25/2009, bol obžalovaný Ing. A. D. uznaný za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v jednočinnom

súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 8. septembra 2008 v čase okolo 13.45 hod. v P., na ul. K., v reštauračnom zariadení zv. „B.“, kde vykonával ako inšpektor I. v P. pre Prešovský kraj kontrolu v zmysle zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, si vyžiadal a následne prijal od vedúcej smeny E. P. ako úplatok sumu 2 000 Sk (66,39 eur) za to, že do inšpekčného záznamu z kontroly neuvedie zistený nedostatok, a to nevydanie potvrdenia z registračnej pokladne pri kontrolnom nákupe tovaru.

Za to mu špecializovaný trestný súd uložil podľa § 329 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 41 ods. 1, § 36 písm. j/, písm. l/, § 37 písm. h/, § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (troch) rokov, pričom na výkon uloženého trestu zaradil obžalovaného podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému uložený peňažný trest vo výške 200 eur (dvesto eur).

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, uložil obžalovanému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému uložil aj trest zákazu činnosti vykonávať zamestnanie alebo povolanie spojené s výkonom právomoci verejného činiteľa na dobu 4 (štyroch) rokov.

Proti tomuto rozsudku špecializovaného trestného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný Ing. A. D. prostredníctvom svojich obhajcov.

V písomných dôvodoch svojho odvolania, ktoré smerovalo do výroku o treste poukázal na svoj doterajší bezúhonný život, a preto uložený trest považuje za prísny. Je si vedomý závažnosti konania, ktorého sa dopustil a nenamieta, že ide o také

protispoločenské konanie, ktoré spoločnosť má a musí odsúdiť. Každý konkrétny prípad je však potrebné hodnotiť individuálne a pri ukladaní trestu brať zreteľ či z hľadiska ochrany spoločnosti v tom ktorom prípade je nevyhnutné s poukazom na okolnosti prípadu a pomery na strane páchatel'a pôsobiť na prevýchovu výkonom trestu alebo hrozbou takého trestu. Je presvedčený, že v jeho prípade postačovalo na prevýchovu uloženie podmieneného trestu odňatia slobody s odkladom aj na dlhšiu skúšobnú dobu pri súčasnom uložení probačného dohľadu s použitím zmiernovacích kritérií v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. Má za to, že ako občan tejto spoločnosti, ktorý po dovŕšení veku trestnej zodpovednosti žil bezúhonne zhruba 30 rokov a určite pre spoločnosť aj niečo vytvoril, mal by od tejto spoločnosti dostať šancu, aby mohol dokázať, že nie je natoľko narušený, aby bolo potrebné pôsobiť na jeho prevýchovu nepodmienečným trestom odňatia slobody. Navrhol preto svojmu odvolaniu vyhovieť, zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o treste tak, že mu uloží trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, ale s podmieneným odkladom, hoci aj na dlhšiu skúšobnú dobu pri súčasnom uložení probačného dohľadu i trestu peňažného, hoci vyššieho ako bol uložený súdom prvého stupňa, ako aj trestu zákazu činnosti.

Obžalovaný Ing. A. D. sa verejného zasadnutia nezúčastnil, hoci o termíne verejného zasadnutia bol riadne a včas vyrozumý. Podaním došlým 4. mája 2010 žiadal, aby sa verejné zasadnutie vykonalo bez jeho prítomnosti za účasti jeho obhajcov. Nakoľko zákonné podmienky pre vykonanie verejného zasadnutia boli splnené, najvyšší súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného.

Prítomní obhajcovia obžalovaného na verejnom zasadnutí predniesli odvolanie zhodne s jeho písomným vyhotovením. Zopakovali, že uložený trest je neprimerane prísny, a preto navrhli odvolaniu vyhovieť.

Prokurátorka Úradu Špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí uviedla, že rozsudok považuje za zákonný vo všetkých jeho výrokoch, a preto navrhla odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako i správnosť

postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

V prvom rade je potrebné uviesť, že v posudzovanej veci súd prvého stupňa uznesením podľa § 257 ods. 6 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného Ing. A. D. prednesené na hlavnom pojednávaní a podľa § 257 ods. 7 Tr. por. rozhodol, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a budú vykonané iba dôkazy súvisiace s výrokom o treste.

Vzhľadom k tomu, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný podal odvolanie iba do trestu, odvolací súd potom skúmal rozhodnutie o vine len z pohľadu, či sa v ňom nevyskytli také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa názoru najvyššieho súdu, prvostupňový súd vo veci vykonal všetky potrebné dôkazy na rozhodnutie o treste, avšak v konečnom dôsledku pochybil pri jeho ukladaní, a preto považoval odvolanie obžalovaného za dôvodne podané.

Súd prvého stupňa pri ukladaní trestu postupoval veľmi starostlivo a správne aplikoval aj zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. a použitie tohto ustanovenia náležite odôvodnil. Proti použitiu tohto zmierňovacieho ustanovenia napokon nemal výhrady ani úrad špeciálnej prokuratúry, pretože odvolanie proti rozsudku nepodal. Uloženie nepodmienečného trestu prvostupňový súd odôvodnil tým, že uloženie trestu odňatia slobody pod základnú trestnú sadzbu je posledným dobrodením, ktoré je v prípade obžalovaného možné pripustiť. Trest nespojený s jeho výkonom by bol v jeho prípade iba symbolický a podľa súdu prvého stupňa by neplnil svoju preventívno - výchovnú úlohu. S týmto názorom súdu prvého stupňa nemožno súhlasiť.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od spáchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia trest má postihovať iba páchatel'a tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Podľa odseku 4 toho

istého ustanovenia pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa názoru najvyššieho súdu prvostupňový súd nedostatočne v tomto smere zhodnotil najmä osobu obžalovaného. Faktom je, že v osobe obžalovaného ide o takmer päťdesiatročného občana, ktorý až do tohto prípadu viedol riadny život. Nikdy predtým sa nedostal do rozporu so zákonom, ani nebol riešený pre priestupok. Naopak obžalovaný i jeho rodina v mieste svojho bydliska požívajú dobrú povesť. Možno konštatovať, že v posudzovanej veci išlo o prvé vybočenie z jeho obvyklého spôsobu života. Sám obžalovaný pristupuje k svojmu činu veľmi kriticky, k činu sa dobrovoľne priznal a svoje konanie úprimne oľutoval. O jeho úprimnosti nemá najvyšší súd žiadnych pochybností. Za tohto stavu by trest uložený súdom prvého stupňa bol púhou represiou zo strany orgánov činných v trestnom konaní a zasiahol by najmä rodinu obžalovaného. Trest má však v prvom rade vychovávať.

Nemožno súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa uvedeným v poslednom odseku na strane 12 napadnutého rozhodnutia. Pokiaľ obžalovaný odmietne uzavretú dohodu o vine a treste, nemožno toto jeho odmietnutie vykladať v jeho neprospech. Obžalovaný iba využil možnosť, danú trestným poriadkom. Vec sa vrátila do prípravného konania. Po podaní novej obžaloby išlo o novú vec, preto mal súd postupovať, akoby predchádzajúce štádium vôbec neexistovalo.

Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd na podklade odvolania obžalovaného podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sám vo veci rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku. Uložený podmienený trest s primeraným probačným dohľadom vzhľadom na okolnosti uvedené v § 34 ods. 4 Tr. zák. považoval za dostatočný.

Obžalovaný Ing. A. D. bude povinný v skúšobnej dobe strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom a zároveň splniť uložené povinnosti, v opačnom prípade sa vystaví riziku, že súd môže rozhodnúť aj v priebehu skúšobnej doby, že sa neosvedčil a nariadi sa výkon trestu odňatia slobody, ktorý mu bol podmienenčne odložený.

Nakoľko sa obžalovaný trestnou činnosťou snažil získať majetkový prospech, súd mu uložil aj peňažný trest vo výške 500 eur, pričom pre prípad, že by výkon trestu mohol byť zo strany obžalovaného úmyselne zmarený, ustanovil mu náhradný trest odňatia slobody vo výmere dvoch mesiacov. Vo veci podal odvolanie síce len obžalovaný, ale najvyšší súd mohol takto postupovať vzhľadom k tomu, že uvedeným spôsobom sa v žiadnom prípade nezhoršilo postavenie obžalovaného. Obžalovanému bol totiž peňažný trest uložený po tom, ako mu bol pôvodný trest odňatia slobody zmiernený.

Obžalovanému bol uložený aj trest zákazu činnosti vo výmere v akej mu bol uložený súdom prvého stupňa. Obžalovaný sa totiž dopustil trestnej činnosti v súvislosti s touto činnosťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 6. mája 2010

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vyhotovil : JUDr. Peter Szabo

Za správnosť vyhotovenia: Alžbeta Kóňová